

modusées no paschu walodas un rakstmeesibas wehrtibas: tomeht Franz-
juschu waloda un eerafchās wehl ir leelas pāfaules waldineezes. — Pee-
mums dsīrd daudskahrt runajot pa latwiski Wahzu familijās ar behr-
neem, un daschi Latweeschi runā fāvās mahjās wahzīski wāj kreewiski.

Dsimums un waloda gan parahda, ta fakot, wairak tautas ahigo gihmi, bet ne-apihme wis wehl ir winas eekfchigo dabu. Ar dsimumu un walodu naw wis jau pati tautiba yilnigi isskaidrojama.

Schis wahrs zehlees jaunakös laikös, un wezakeem laudihm wehl puslihds nepasihstams. Ar tautibu wifas tahs ihpaschibas buhtu apsihmejamas, kas weenu tautu no otras ne tikai ahrigi ifschkir, pehz dsumuma un walodas fkanahm, bet kas usrahda wehl dsiłakös eckfchigas sihmes, zaur furahm kahda tauta ihpaschi pasihstama un eewehejama.

Lihdsibā runadami labaki fapratisim. Behrns, no wezakeem peedſimdamſ, eedſimſt winu meeſas un gara ihpafchibās. Taſs wiſſch jau gatawas lihds dabon, paſaulē nahldamſ. Ja tehwam, mahtei jautra, laipna ſeija, behrninſch ne reti to ari manto, un ja wezakeem kuhtra, zeeta daba, ta daudſ reis eedſimſt ir behrnam. Aug- damſ tas noßlaufahs un peenem to walodu, kuru dſird wezakus ru- najaſ, un eeradinahs tanī dſihwē un eerachās, ko dabon redſeht tehwā mahjās. — Bet leelaks nahldamſ un palikdams prahtigaks, behrns fahl jau no fewis domaht un fewi iſſchikrt no ziteem zilwe- keem, eckopjahs prahta atſihſchanā, ſirds domās un padomds, un iſaug tā par pilnu zilweku, pats ar fawahm dabas ipafchibahm un fawas dſihwes peedſihwojuemeem, — paleek, ar wahrdū ſakot, par ſamu ihpafchu karakteru.

Tāpat pee tautas. Kas karakters zilwelam, tas tautiba tautai. Tautiba nosihmē tautas karakteru. Pee ta nepeeder wiš tikai dſimums un waloda — lai gan tee abi fwarigakee gabali ir — bet pee ta wehl zitas ſihmes kriht: tautas dſihwes eeraſhas un liktenis, gara mantas un dahwanas, zīhnini un darbi, zeribas, preeki un behdas.

Kad tāhda tautības apšina eesahkāhs, kā tāhds tautas karakters rodahs?

No zilweka redsam, ka tas, behrns buhdams autindas un uj
mahtes rokahm nehsahs, gan dauds reis rahda, kahds wihrs buhs;
bet to skaidri finaht tik tad spehjam, kad wirsch, usauguscho kahrtâ
nahzis, stahn us pascha kahjahn. Tapat tautiba pasihstama tik tah-
dahm tautahm, kas, ta fakot, no faweeem behrnu gadeem ahra un
fasneeguschas kahdu finamu pakahpeenu zilwezibâ

Preeksch d'simtbuhfschanas atzelschanas Kreewijā zaur Keisaru Alekſandru II. 1862. gadā 20 miljonu Kreewu semneeku bija d'simtlaudis, peederedami par d'simtu pee ūawas lungu mantas. Kreewu tautas lozelki tee gan bija, bet no ūawas tautibas neka nesinaja. [Tur rastīs sazeretaja kungs loti maldahs. Kreewu wehsture deewsgan gaischi pērahda, ka Kreewi jau no gabu ūinteneem apšinajahs ūawas tautibas. Ne ween zaur ūzibū, bet ari zaur wijs ūawu karakteru wini ūinaja, ka tee bija ūimischiha tauta, un pavīzīm zitabi nelā Poli, Lejšči, Mongoli, Kajaki, Pinni jeb Tschubi, Latweešchi un Wahzechši. Ned.] . . .

No dsumibuhſchanas atzelschanas fahlot, Latweefſchi zaur likumeem eezelti arweenu waiaſk lihdfigās teesibās at ziteem Kreewu walſts pawalſtneekem un zaur mahzibahm nahkuſchi no ſemneeku Fahrtas vee fawas tautas un tautibas apſinas.

Baur to redsam, ka brihwiba un isglichtiba tautai modina un ustur tautibas apsinu. No tautibas war runahf tilai tahdas tautas, kuru lozelki dsihwo swabadas attihstitas walsts. Ika tas ta naw, to peerahda wehsture is wiseem laiseem; to war rebeht is Romeo-Ischn, Spahneeschu, Angli, Kreewu wehstures u. t. t. — Zuhdi Egipz nebja nei isglichtoti, nedfs brihw, bet prasti wehrgi, un tadshu teen bija sawa vaschun tautiba, un wini tahs apsinajahs til smalki, zik ween eespehjams. Nedj. Walsts likumi un eestahdes eegroosa pehz fahrtas tautu dsihwi, noleek latras tautas lozelklim sawus peenahkumus, aisslahw winu teesibas, norahda un vaslubina latru us qariaahs un laiziqahs dsihwes iskopfchanu.

Schē nu zehluſchees tee daschadi tautibas jaautajumi, tau-
tiskee genteeni un zih nini, kas jaunakajōs laikōs pasihstami wiſā
Ciropā, un kas atneſuſchi qan dauds laba, bet ari ſawu ſaunu.

peeminedams, ka es efot pa to laiku palizis wezaks un laikam ari
sapratigaks.

Preefsch wairak gadeem — ta Burrs eefahka stahstiht — bija
pebz weza eeraduma oirā Leeldeenā pee N. basnizas kroga us brihwā
platshā schuhpoles uszeltas. Tahs bija apstahtas no dauds semneekeem
un semneezehm. Laudis bija wiſi loti preezigi, jo seemā bija leels truh-
kums usnahzis pee lopu baribas, bet nezeretā agrā pawofara atwehleja
lopus dſiht us ganibahm un meschōs, kur tee deen' no deenas wairak
atſpirga. No ap schuhpolehm ſapulzejuſcheem jauneem laudihm ar-
weenu weens puifis un weena meita eefahpa stahwus schuhpoles un laidahs
tad pa gaifu, fa ſchalza ween, pee lam, ſinams, ſchuhpotā meita ſleedſa,
zik jaudaja. Isleha weens pahtis, ſweedreem vahrpluhdis, if ſchuh-
polehm, tad tika tahs tuhdat no ziteem eeemtas. Wezali vibri un
prezetas feewas noſlatijahs pilnā meerā us ſcheem jaunu laufchu pre-
keem. Schad un tad atſlaneja ſkati ſmeekli, kad weens waj otrs no
ſlaht-eſofcheem kahdu joku waj aſu veesihmeſchanu iſteiga. It ihpaſch
bagats ar tahdeem ſmeekleem un ſobofchanahm bija kahds ſemneeks
wahdā Pupawā. — Pa wiſu ſcho jautro laifu fehdeja us preefsch
buhwes peewesteem balkeem labi atſtatu no ſchuhpolehm kahds jauns
ſpehzigs, faule nodedis vihreetis. Bes fa pee zitu preekeem veeda
litos, wiſch ſlatijahs tumſchi pee ſawahm kahjahn ſmiltis. Kad Pu-
pawā ſcho jauno zilweku pamanija, wiſch nogahja pee ta, un to ta
uſrunaja: „Bet, Pehter, ko fehdi te weens patš, fa gailis us bas-
nizas torna? Bitſahrt Tu biji tahdōs atgadijumōs tad preezigakais
ſpehji til augstu ſchuhpoles uſſweeſtees, fa neweens, un ſatra meiten
jutahs godinata un aplaimota, kad Tu wiñu wedi ſchuhpot. Tomehr na
kahda laika Tu taisi, kur ween Lewi redſu, kahdu gihmi, fa ſakis, kad tan
ſahle ja-ehd, un nobehdajees paht faut kahdu eedomatu nelaimi, kameh
iſkatris ſina, fa Tu drihſā laika buhſi weža meschafarga pehznahzejs
pee fa Tu jau ilguſ gaduſ ſalpo par palihgu.“

Uſrunatais atbildeja: „Uſ ſilbēku plahpaſchanahm war likt ti pat dauds fwara, lä uſ ſchagatas tarkſchleſchanu. Kas mani noſpeesd un ſlumbina, naw ne ar azihm redſams, ne ar rokahm twerams ſtahdſ launs, nenowehligs ſpehls ir mani fagrabhiſ, zaut un zaut ap tumſchojis, un man wiſus ſpehluſ un wiſu duhſchu norehmiſ. A manim ir beiqaſ!“

"No tahdahm nefsaidrahm walodahm" — Pupaws eejauzahs starpa — „pats welns newaretu gudrs kluht, ja winsch ari tahs dſtretu. Es jau eſmu pahri par magafiraaſ behrfchanas laiku (60 gadeem), eſmu dauds ko peedſuhwojis un dascham labam, kas tāpat ſmilfjeja, ka Tu, gruehiā brihdī ispalihdſejis ar gudru padomu un droſchu duhſchu. Ar Tawu nomiruſchu tehwu, kas bija mentſchigſ wibrſ, eſmu pret pagasta wetſcha un pat pret pagasta ſtrihwera gribas daschu labu iſdarijis, paht ko laudis webl ſchodeen newar iſbrihnitees. Lai ari Lewim waretu palihdſeht, manim wiſpirms jaſina, eelfch kam nelaime

Napoleons III., bijusfchais Franzschu keisars, pirmais tos atjaunojis, teikdams, ka tautahm, kam weena waloda, weens d̄simums, weenads liktenis, waijagot kopā pedereht weenā walsti. Zaur to winsch palihdseja faweenot weena Lehnina walsti Italeeschu tautu, kas lihds tam stahweja apakfch Austrrijas keisara un zitu waldineku wirswaldibas. Ir walstu walstinās fadalitee Wahzeefchi — zaur to paſlubinati — fazehlahs un drihsak nelikahs meerā, kamehr 1871. gadā teem isdewahs panahkt weenotu Wahziju apakfch fawa keisara, Bruhſchu Lehnina, wirswaldibas. Tapehz ari Kreewu waldiba un tauta pehdigajā Kreewu-Turku karā gahja atpeſtiht fawus apſpeſtos tautas un tizibas brahlus. Tē rafšia ūzeretaja fungš atkal pahrlatiſees. Bulgari ir gan tizibas, bet neba wiſ tautas brahli Kreeweem; wini gan eetah-lam Kreeweem rada, pa balai buhdami no Slahwu ūknes, bet nelad nau pedere-juschi vee Kreewu tautas, til pat mas lā Poli peerer vee Kreewu tautas, jeb lā Angli, Holandeeschi, Wahzi, Sweedri, Dahai un Norvegi tikai ween u tautu iſ-taſa, lai gan ſhee wiſ peerer vee Germaneem un ſawā ſtarpa wehl tuval ir rada, nelā Kreewi, Poli, Bulgari, Tcheli un zitas Slahwu tautas. Ned.). Weenotā Italija, weenotā Wahzija, atpeſtitā Bulgarija, — tee ir taħdu tau-tiſku zibnini augki.

Tā ūzamais „tautības ūtajums” vēl eet pa wižahm jemehm un tautahm. Winsch zehlees no atſihſchanas, ka tiklab kā ikkatrī ūlweks us to dſenahs, ſewi iſkopt un ſawu dſihwi uſtureht, ka iſkatra mahja un familijs ſawā dſihwē un poſtahweschanā us preekſchu eet, tāpat peeklahjhahs ir tautai, kur dauds ūlweku un wairak familijs kopā, kopt un uſtureht ſawas no Deewa uſtizetahs dahuſanas un mantaſ, ženſtees wahrwareht tos kaweklus, kas to grib attureht no attihſtibas un labklahjhibas. Tāhda tautas attihſtiba un labklahjiba tikai panahkama zaur tautas miheſtibu, kā jau ze-tortais baufliſ mahza; rāhdiſams, ka mums buhs tehwu un mahti miheleht, lai mums labi flaktoſ un mehs ilgi dſihwotu wirs ſemes, winsch muhs ir ſlu'bina miheleht un godā tureht tehwu ſemi, tehwu walodu, mahtes dſimumu. Tāhda miheſtiba valikuſi par dweh-feli daschadu tautu wihrū darbeem un wahrdeem un padarijuſi tos par ſawas tautas freefnakeem dehleem, ihſeem tauteefcheem muhſu laiku walodā. Tee ir ſtahjuſchees pretim tāhdeem, kas — kā ihpafchi redſams pee maſahm, ſemakahm tautahm — ſawa dſi-muma un tehwu walodas kaunahs, to aifleeds un behg zitu, lee-laku tautu paſpahrnē flehptees. Tāhda kauniba ir ūlweka dabā eedſimuiſi un tik iſdſenama zaur ſirds un prahha iſkopſchanu. Muhſu paſchu dehli un meitas, kas aifgahjuſchi us pilſehtu labakā dſihwē, weeglačā, dauds reis fahk tureht tehwu un mahti mahjās par prastu un rupju, un kaunetees, ka teem tāhdi ſemi wezaki.

Bet ne titai taunigajeem un bauligajeem mahziba ſche top oota; tautibas zenteeni turahs ir tahdeem pretim, kas, fawu tautu atmesdami, teiz leelidamees, wini peederot pee wifas paſaules tautibas (ta fauzamee koſmopoliti). Tahdi tilk fawā eedomā iſperinajuschi tahdu wifas paſaules tautibu, kuras nemas naw pateesibā, un puſchu rahwuschi wifas peederibas faites ar fawas zilts un tautas lozekleem, tee galā kalpo weenigi tilk few un fawam paſchu labumam.

No ahsrsemehm.

Wahzija. Berlineeschi isgahjuscho nedek' loti baschijuschees keisara Wilhelma wefelibaas deht; jo wehstis bija ispaudusvhahs, ka keisars efot gruhti faslimis. Bet tas nu gan naw teesa; tomeehr tahdā leelā wezumā, no 88 gadeem, ari masa wahjiba war palikt par draudoschu, tamdeht ka, kad kahdas deenas negribahs ehst, ne-nahk meegs un janogul us gultaas, tas firmgalwi jau deewsgan nophle, un spehkus newat wis tik weegli atkal atdabuh tampaak, ka tas pee jaunaka wihra gan eespohjams. Talabad tad ari schinis deenās wa-reja redseht, ka leels kaushu pulks bija apstahjis keisara pili, kuri gaididami gaidija, waj wezais kungs jele reis neparahdisees pee wiiseem finamā stuhra loga. Un kad tas nu nedekas beigās notika, kaushu pulks jo skati un preezigi usgawileja. — Firsts Bismarks aishrau-zis us Leisingas wefelibaas awoteem, Bairijā, fawus meejas spehkus eestiprinhalt. — Politikas sirā tagad kluusums eestahjees Wahzijā.

Anglija. Kad Angli pastapam waltui leisu vija tprowejuschi, keisaru Wilhelmu peedabuht, lai buhtu par isschikhreju, strihdū starp Kreewiju un Angliju, bet schis naw ar to bijis weenis prahjis, tad tee nu atkal gahjufschhi pee Dahnu Lehnina, un to luhguschhi, schai leetā islihdseht, kas tad ari to apnehmees dariht. — No tam nu redsams, ka Angli pa makti ween grib isschikhreju, lai zaur to sawu padoschanahs Kreewijai dauds-mas aisklahtu preeskj pa-haules. Wineem dauds miykti, reis faziht, ka tee naw wis padewuschees Kreewijai, bet — isschikhrejam. Ko lai wini tur dara, kad schis beidsot isschikhris Kreewijai par labu.

Franzija. Tīk pat kluſi politikas finā, kā Wahzijā, ir ari Franzijā, — tikai ar to starpību, ka Frantshi to ilgam newar wis panest, un tamdeht, kad ne zitadi, teem paſchu mahjās jarauga bersetees, japataifa lehrums. Ģemeſls preekſch tam nu wineem bija tas, ka ſchinis deenās Parīze nomira kahds puſduls dſeijneks, Wiktors Hugo wahrdā, kas aiz wezuma jau bija palizis behrna kahrtā, un tura behres tahdā wiſhē tika iſtihkotas, ka winas drihsak war nosaukt par leelisku maſku balli, nekā par behrehm. Tuhtſcheem zilweku, wiſa Parīze bija kahjās, neflaitami karogi un froni tika nesti, 6 rati, pilnīn pilni peekrauti ar puſehm, brauza pakal sahrikam, koti dauds runu tika turehts, anarkisti taisija lehrumu un ſpalojahs ar polizeju, wiſi ſmejhahs, dſeedaja, ſpeedahs, — iħiſi falot: wiſs lihdfinajahs drihsak trakam maſku gahjeenam, nekā behreneeku rindai. — Bet wehl noschehlojamaki ir, ka kahdu wezu bas-nizu, ſchi dſeijneka dehl ween, iſnihzinaja, to pahrgroſſidami par kapu weetu preekſch flaweneem wiħreem, — un ari ſchiſi puſdulais Wiktors Hugo tur tika noguldinahs. Krusti, altari, kanzeles un ziti bas-nizas riħki, — wiſs tika drihsumā atſtumts pee malas, un basnizas, Deewa nama weetā bija nu — liħku namis.

Egipte. Sudanā tagad jau gandrihs wifas ziltis, kas wehl

turejabs us Anglu pufes, pahrgahjuſchäſ ſee mahdija.
Afganiftana. Kreevu awise „Nowoje Wremja“ dabujuſi ſinu
is Kaukaſijas, ka Afganiftanas emirs (waldineeks) nonahwehts no
faweeem paſcha Iaudihm. — If tam nu war pawifam jauni jučumi
iſzeltees ſtarp Kreewiju un Angliju. Bereſim, ka ſchi ſina ne-apſii-
prinafees.

No eeksfchsemehm.

Pehterburga. Walsts-podomē, kā „Now. Wremja“ saio, projekts pahr galwas naudas atzelsčanu galigi apstiprinahits 14. Maijā īch. g. Likums stābjahs spēkla wiſā Eiropas Kreewijā ar 1. Januari 1886. gadā.

Jj Kijewas. Kà awise „Sweet“ sino, Kijewâ atbrauzis lahds tschinownecka dehls. Oträ deenâ tas us eelas isgahjis, un pee „Seemas-swehtku“ basnigas nonahjis, nometees us zeleem, pahrktustijees un stipreem wahrdeem fahjis fludinaht, kà winsch zits it nelas ne-efot, kà pats Deews. Gorodowojs to nowedis pee pristawa. Pristaws prafiji s jauneklim, kas winsch efot. „Pats Deews!“ jauneklis atbildejis. „Kad netizeet, tad waru brihnumus juhsu preefschâ dariht; jo es daru brihnumus tà scheit Kreeewijâ, kà ari ahsemes.“ — Jauneklis nodots polizejai, un no turenies nosuhihts pee fawoom wezafeem.

Ij Plozkas. Laiks palizis pee mums leetains, un ar pastah-wigu leetu ari stiprs wehsums eeradees. Kā laudis teiz, tad Maija mehnesis scheid ik gadus ween'mehr efot tahds leetains, un karstums tik Jūnija mehnesi fahkotees. — Sagli muhs beeschi ween fahk apmekleht. No sirgu sageleem meers, — bet no mantas sageleem da-scheem dauds kas nahkahs pazeest. — Nupat kahdi dewini tehwinī apzeetinati, kas basnizu gribesujschi apsagt. Kabatu saglu pee mums naw, — laikam tik tamdehls, ka us Plozku dselsszetsch ne-eet, un scheem lokanpirkstaineem jaur to ari naw nekahda darba lauka. Widsemē un Kursemē nesina wairs, ko ar sirgu sageleem fahkt, — scheid attal ar mantas sageleem. Wehlama leeta, kad waldiba tahdas pat labo-

gus wahrdus wehl tahlač tunahs. — Winsch atbildeja, ka es ne-esh
wina fungš, un wina apdraudot tilai Gertrudes dehl, — bet ka fchi kau-
ninga tſchuhfska pati us tumſcheem. Slepeneem zeleem dauds ko paſtrah-
dajot, tas deenad gaifmu bihirotees. Es faſſlaitos pahr ſcho nekaunigo
peſchhanu no galwas libdi kabjahm, ſagrahbu turpat pee ſemes gulo-
ſchu ſtrila gabalu un wiſku leelmutim ta pahr plezeem, ka tas kauza
un ka tahrps lozijahs. Es wina buhtu ſawas duſmās miltobs faſtis,
kad Gertrude nebuhtu peefteigufees un mani luhgus, wairs neſſit, lai
fewi un faſiſto nepadaritu nelaimiguſ. Pehdejais ari tuhlit iſſkaidroja,
ka winsch us wiſu muhſchu par kropli pataiſihts, un nahloſchu ſeffdeen
no-eeschot us pagasta teefu, mani peefuhdſeht. Negodu, kas tam da-
rihts, ſinams, newarot ar nelahdu naudu atmalkaht, — bet par ſawas
weſelibaſ ſamaitaſchanu winsch mani apfuhdſeſchot masalaſ us 1000
rubkeem atlhibdſinachanas.

Gertrude, eeraudsida ma fawu tehwu pahr lauku nahlam, steidsahs
winam raudadama preti, un notifuscho ihfumā isskahstidama, wina
luhdsā, mani pee pagasta teefas aisskahweht. Wezais scho leetu no-
lihdsinaja loti weenlahrschi, puolihds ditta balsi fazidams, ka gribot
leelmuti pawadiht us pagasta teefu, un tur pastahstiht, ka lahds pa-
swetschu deenu maiisu seena sadsis un pee tam nozerts. Leelmutis aiss-
gahja tuhlit kluusu zeedsams pee darba, un, ka wehlak padsirdeju, tabs
paschias deenas wafara pahnefis is meschafarga mahjahm ar wiwu fa-
maitato weselibu, ka plahksteri us muguras, puhru kartufelu.

Drukas un Drukkas

Nabaga semneeks, gada tirgū sawu gofniau pahrdewis, eet ar
dabuto naudu preezigs us mahjahm. Nowakarehm metotees un jaun
meshu ejot, diwi leeli wiibri isnahl preti, tam atkem wiisu naudu un
aiseet pa zeku projam. Semneezinsch galwu noduhris waimana un
raud, jo fā nu lai pehrl labibu preefsch maises, aismalkā galwas
naudu un eegahdā wehl daschās zitas jo waijadsgas leetas. Tē peh
pefchi semneeks erauga few blakam it melnu zilfveku; tas bija kahda
leelkunga fulainis no Afrikas, las, ari no tirgus mahjās nahldams, tā
peenahza. Sulainis, redsedams semneeku raudam, prafija, las kaitot,
un sad semneeks tam sawu nelaimi bija isteizis, melnais fulainis no
willka sawas drahnas, skrechja it pliks sageleem pakal, un tos ari drieb
panahldams, sawza siiprā balsi: "Atdodat semneekam nolaupito naudu
zitadi Juhs nowedischu dsihwus ellē; efmu pats welns!" Pahrbihju
schees, sagli ifstratija schigli sawas kabatas un aisebhsa projam. Be
Moris, pazehlis kabatas grabmatianu, to ainsesa semneekam. Tas is
skaitijis atrada wehl 40 dahldereu pahral par sawu naudu, ko sagli
sawas leelās bailes bija lihds iffweeduifchi.

šanahs komandas jeb bataljonas ar tādu pat zetibū eeriķetu, kā tas ir kārta deenesā. — Saldotus, kurus nekādā vīsē wairs nevar valdi, nodod laboschānahs komandā jeb bataljonā, un kas tur kādus gadījus pāvadījis, pēc pālīzis pamīsam savadakš. — Kam vārdi un rīkstes nelīdzīgi, tam koki dauds reis līdzīgi. — Saka gan: vīls met spalvu, bet eerađumu nekad. Lūgstu pāslatīties, kā vīls met menascerījās spalvu un eerađumu! — Tāpat buhs ari ar sagēm laboschānahs komandas jeb bataljonās.

Ahd. Ligathne jun.

Skodas pilsehtinā, pēc Kurjemes robežahm, 24 werstes no Preekules stānijas, esot pa Vafaras-fwehtkeem 2 personas, vīhreitīs un seeweete, krištītās, kas no Latveescheem pahrgājuščas bap-tistos.

G. F. S.

Bidseme.

Iz Stukmaneem. Kahdas trihs werstis no Stukmanu dīselšāzela stānijas, Vitebskas gubernā, pēc pāscha Bidsemees robeža, atrodās Trentelberges mēstīsh. Scho meestīnu apdīshwo weenigi Schihdi — išnemot kādus retus Latveeschus — un tīgdomēcēs fawu maišīti pelna. Tā ka pēc Schihda vīfās mantas lehtaki dabujamas kā zītās bodes, tad ari no apkārtejām valstīm dauds tur nobrauz, fawas waijadības eepirktees. Bet dauds reis gan noteik, kā no Schihda lehti pīkdams, dāhri aismāfsā. Nav jau leedsams, kā Schihds ar māsaku pelnu ir meerā, — bet tāpat ari neselegs, kā Schihds jo gudres us peewīshānu un pārakas zēnas pārīshānu, tā ka nesīnātājs trihskahtīgi un wairak par zītu leetu aismāfsā. Ģam bijūfīhi azu leezeneekī ūkōscheem gadījumeem. Kahdas nedēlas at-pālāk bija N. fāmīnefām, turpat Trentelberge pīstājotees, nosū-dusi fīrgām fedolu fīksnā, un tas pērk pēc Schihda jaunu. Schihds pīrafa par fīmūku, melnu fedolu fīksnū 1 rubli bes dīngeschānas, un to atdod beidzot par 70 kapeikām; nam dāhrga — fīmūku, melnu fīksnā no labas ēhdas. Bet pēz diwu nedēlu leetaschānas bija melnu fīksnā tapusi jau gaisch-peleka, no prastas ahdas, un ja dauds, tad 40 kap. wehrtībā. Kā to Schihds par tādu bija warejīs ispuzeht, tas ir un palek Schihda pāscha nosflehpums. Tād atkal kādus zīts wehlaħs pīkt teħi-karotes. Schihds pīrafa par 1/2 duzi alvo teħi-karofchū 1 rubl. 50 kap. Pirzejs fola rubli — rubli desmit — pīezpādsmi, un pēhdīgi par tām aismāfsā 1 rubl. 25 kap. — Tādu teħi-karofchū iħstā zena ir 25—30 kap. par 1/2 duzi, — un tāhs tīfetkārtīgi Schihdam tāpa aismāfsatas. Zītā bōdē Schih-deete pāhrdod fīkses. Pirzejs grib vīfu podu nemt, kas pēc Schihda kā fewišķīs leels wairums top uslūhkots, un fālhīgt par 7 kap. mahzīnā — no vīslabakāhs sortes. Schihdeete pīrms rahda fīlk-tako sorti, tad labako, un pēhdīgi no vīslabakāhs sortes; pēz tam išnem fīksī no mūzas un, ar soobēm mugurā eekodus, rahda, zīk ta taula un pīscha. Un tomehr pirzejs tāpa pīewilts, jo vīsās mu-zās bija weenadas prastas fīkses, un tilai, kā parahdīt, bija eelikta weeno nu labakām fīkēm. Schihdeete jo weikli mahzeja fīkses pī-re-zeja traufā eepakāt un, kā no drauga pūfes, usleħja wehl kītēni fāhlijumu un usbehra fāhli, lai fīkses labakā tħawwet, — bet iħsteni tāpeħz, lai pirzejs nefashat pīk fīkēm turpat rāknates un bleħdība nenhku gaismā. Schahdus notikumus tur Trentelberge daudi war-buħt redseħt, — un kas māntas labuma un wehrtības nepāsħi un aqo-ne-adara, tas adara makū. Schos gadījumus tāpeħz iš-pāsħam, kā lai iħkarras fārgatos, kā ari zītū us tādu pār vīsi-netaptu pīewilts. — Wehl japeemin, kā tāħħod Schihdu mēstōs dauds krištīt pēt Schihdeem par dauds pīrasti uswedahs: tos išmehda un daħħadi nolamā. Tāħdi darbi ir mums krištītem par kaunu; jo kā ir fāzīħt: "Lai juħsu gaishha spīħi lausħu pīreħxha, kā tee ēerauga juħsu labus darbus un goda juħsu teħw u debefis", tā ari mums pēt Schihdeem buhs uswēstees: tāfni un godpratīgi pēc wi-ham leetahm un iħkarras reisā un weetā.

No Gārtas. Muħsu pagāsts naw vīfai leels, tā pā 60 fāmīneeku, kuri wīfī jau wairak gadu par dīsmu eepirkushees. Tā nu eepirkushees gan, bet kā latīs "ispīksees", tas wehl fīkīm briħtīħam laika jautajeens, — jo dauds weetās un leetās fājuhtami fāhpīgi jo

fāhpīgi trūhkumi, kuri pa dālai pagājuščo flīkto gadu deħl zehlu-sħees. Bet neba wīfī waina tikai "flīktajem lakeem" ween us-kraujama? Semes dāhrgums ari newar buht par trūhkuma zehloni, jo fāhjēnes pīrīschānas mālfas, fālhīdīnot ar zīteem pagāsteem, ir vīfai meħrenas, zaurmehħā tā ap 130 rubl. par dāħħer. Tā tad iħstais trūhkuma zehloni buhs gan kār zītū mēklejams, bet ne wīfī weenigi "flīktajos laikos", kā pāfīhi meħdī daudsināht. Lādīs gan mēħħi, un ir pāfīhi meħs eekħklīgi atħiġtām, kā iħstā waina buhs gan pārakā glutina un "fīwā" leetaschāna mēklejama, un ari at-roðama, — bet zil-vekkām jaħi pār laikam gruhti naħħakhs, attħalli fawas wīnās atħiġt, un wehl gruħtak, no kāħda eerasta "mīħta netikuma" atħaħtees un labotēs. Kā mineta dīserħānas netikums pateesi galwenakās wainineeks pēc muħsu trūhkumeem, to peerħda tħiġi — muħsu māsa jāgħid pagħad pastħawħos un it diġħiġi u sef-faċċa! Ix-għażiex, kā dālħi grunteeks, no magħiġas ar feħħlas (labibas) wejmu braukdams, ne taħħaq, kā libi pīrmajam krofissim nolku-wiś, kā laipnais kroga papus ar fmeleġġi għimmi un rokas bersetdam to fāgħida; netruħħi ari "labu draugu", kā dālħi nedħa schadeem joleem un glaimeem fawu upuri kā maħtin apħażi, un — galā i-nahħi, kā muħsu weenteeħas grunteeks otrā deenā ar finaq galwu, bet weegħleem rateem pa għambain zeku kā ne buħt maħħas aħsalu... No beedribahm un beedrigas fadīħħes pēc mums Naw ne weħħst. Weenigaħs fatlk-mes weetās tēt ir palek — basniza un minetee 4 krogi; pat iż-żibekas truhħi. Ir gan meħġinahs wairak reisu, to eriħkot, bet — deewiħiħi — fħiżi teżżamais projekti now atradis libi fħim ne pēc weżażi, ne pat ari pēc jaunħas pā-audħes għandri ħi nekħadu pīk kriti. — Lai Deewi dotu, kā fħi teżżam-leela netiku kā ne-iż-żidara mal-ġuġġa għall-imbli, warbuħt kā buħtu eepħejħas, u zīta jekk drissi un weegħla pēc meħħa nolku. — Scho pawafar fħiżi apġabala un ari muħsu pagħast stipri ween mafalas plofħas, tā kā wairak flosu, to starpā ari weetigħa draudses-skola, bija us il-għali laiku nelaħħa jaħħid. Gaifmonis.

No Alukħnes draudses. No 1875. libi 1885. għad muħsu draudse neweens fawas dīħiħibas nepa-ħiġnajha. — Bet nu eekħħi diwieem għaddeem muħsu draudse notika 7 pāsħħawibas zaur pākħiħ Schāħħan. Un it iħpāfī pēhdigħa meħħesi, eekħħi 4 nedħaħm, 3 zil-vekk ħi kāħi. — 12. Aprili weens, 7. Maijā otrs nn 17. Maijā tressħais (feewa). — 12. Maijā Alukħnes Paideru fāmmeeks, Spilwa, Bas-nizas kroga pēz Dwejra wahređem ar fids ħi nomira. — Rudzi pēc mums ir-deen ġiġi plahni. — Kā rahdħas, tad saħle pħawas ari fħi waħfa nebħuhs flikt. — Schħħana kawejahs zaur to, kā fma-għas semes ir-flajja un newar iſ-sħraħda.

Iz Zehju apriņka. Attel-lais seħħi fuħi pāt pēt Stukmanu dīsel-żekka stānji u Zehħdmu atkal dīħiħim — kā dīħiħim no 1. Junija — eef-ħiġi kħot. **Tħażżeż.** No Zewwaines. Baku feħrga pīnenħas deen' no deenās; fħix ur tħid dīħiħiż il-żilvekk baxx-ħadu; daudsi jau pat miruħi kā fħi feħrgu. Il-żi ta-pāsħha żebħla ari dālħi labs noddom iħiħiha; kā p. p. jaunħajha meitħabha bija, kā jaun arweenu, jaħrafha mħażibha tuħlit pēz Leħdeena-fweħħek, — bet baku deħl, mħażibha laiks tħalli fosażiħihs pēz Wafaras-fweħħek. Tagħid nu zeen. Zewwaines mahitajam bija jaħolek mħażibha laiks us ruđeni, — tomeħr us-nenofażi tħalli.

No Jaun-Gulbenes. Kahds fāmmeeks L., nakti laikā us-mahħa u mħażiħm brauzot, tīz-żi kātħi tħalli fīk. — No 1875. għad muħsu draudse neweens fawas dīħiħibas nepa-ħiġnajha. — Bet nu eekħħi diwieem għaddeem muħsu draudse notika 7 pāsħħawibas zaur pākħiħ Schāħħan. Un it iħpāfī pēhdigħa meħħesi, eekħħi 4 nedħaħm, 3 zil-vekk ħi kāħi. — 12. Aprili weens, 7. Maijā otrs nn 17. Maijā tressħais (feewa). — 12. Maijā Alukħnes Paideru fāmmeeks, Spilwa, Bas-nizas kroga pēz Dwejra wahređem ar fids ħi nomira. — Rudzi pēc mums ir-deen ġiġi plahni. — Kā rahdħas, tad saħle pħawas ari fħi waħfa nebħuhs flikt. — Schħħana kawejahs zaur to, kā fma-għas semes ir-flajja un newar iſ-sħraħda.

— D. —

Kurseme.

No Jelgawas. Schihdeete Matle Pinsker, kā bija wahja pīħiħa un sħeħi wissħi pāsħħawibas deen' no deenās; fħix ur tħid dīħiħiż il-żilvekk baxx-ħadu; daudsi jau pat miruħi kā fħi feħrgu. Il-żi ta-pāsħha żebħla ari dālħi labs noddom iħiħiha; kā p. p. jaunħajha meitħabha bija, kā jaun arweenu, jaħrafha mħażibha tuħlit pēz Leħdeena-fweħħek, — bet baku deħl, mħażibha laiks tħalli fosażiħihs pēz Wafaras-fweħħek. Tagħid nu zeen. Zewwaines mahitajam bija jaħolek mħażibha laiks us ruđeni, — tomeħr us-nenofażi tħalli.

No Jaun-Gulbenes. Kahds fāmmeeks L., nakti laikā us-mahħa u mħażiħm brauzot, tīz-żi kātħi tħalli fīk. — No 1875. għad muħsu draudse neweens fawas dīħiħibas nepa-ħiġnajha. — Bet nu eekħħi diwieem għaddeem muħsu draudse notika 7 pāsħħawibas zaur pākħiħ Schāħħan. Un it iħpāfī pēhdigħa meħħesi, eekħħi 4 nedħaħm, 3 zil-vekk ħi kāħi. — 12. Aprili weens, 7. Maijā otrs nn 17. Maijā tressħais (feewa). — 12. Maijā Alukħnes Paideru fāmmeeks, Spilwa, Bas-nizas kroga pēz Dwejra wahređem ar fids ħi nomira. — Rudzi pēc mums ir-deen ġiġi plahni. — Kā rahdħas, tad saħle pħawas ari fħi waħfa nebħuhs flikt. — Schħħana kawejahs zaur to, kā fma-għas semes ir-flajja un newar iſ-sħraħda.

— D. —

No Zewwaines. Schihdeete Matle Pinsker, kā bija wahja pīħiħa un sħeħi wissħi pāsħħawibas deen' no deenās; fħix ur tħid dīħiħiż il-żilvekk baxx-ħadu; daudsi jau pat miruħi kā fħi feħrgu. Il-żi ta-pāsħha żebħla ari dālħi labs noddom iħiħiha; kā p. p. jaunħajha meitħabha bija, kā jaun arweenu, jaħrafha mħażibha tuħlit pēz Leħdeena-fweħħek, — bet baku deħl, mħażibha laiks tħalli fosażiħihs pēz Wafaras-fweħħek. Tagħid nu zeen. Zewwaines mahitajam bija jaħolek mħażibha laiks us ruđeni, — tomeħr us-nenofażi tħalli.

No Zewwaines. Schihdeete Matle Pinsker, kā bija wahja pīħiħa un sħeħi wissħi pāsħħawibas deen' no deenās; fħix ur tħid dīħiħiż il-żilvekk baxx-ħadu; daudsi jau pat miruħi kā fħi feħrgu. Il-żi ta-pāsħha żebħla ari dālħi labs noddom iħiħiha; kā p. p. jaunħajha meitħabha bija, kā jaun arweenu, jaħrafha mħażibha tuħlit pēz Leħdeena-fweħħek, — bet baku deħl, mħażibha laiks tħalli fosażiħihs pēz Wafaras-fweħħek. Tagħid nu zeen. Zewwaines mahitajam bija jaħolek mħażibha laiks us ruđeni, — tomeħr us-nenofażi tħalli.

— D. —

No Zewwaines. Schihdeete Matle Pinsker, kā bija wahja pīħiħa un sħeħi wissħi pāsħħawibas deen' no deenās; fħix ur tħid dīħiħiż il-żilvekk baxx-ħadu; daudsi jau pat miruħi kā fħi feħrgu. Il-żi ta-pāsħha żebħla ari dālħi labs noddom iħiħiha; kā p. p. jaunħajha meitħabha bija, kā jaun arweenu, jaħrafha mħażibha tuħlit pēz Leħdeena-fweħħek, — bet baku deħl, mħażibha laiks tħalli fosażiħihs pēz Wafaras-fweħħek. Tagħid nu zeen. Zewwaines mahitajam bija jaħolek mħażibha laiks us ruđeni, — tomeħr us-nenofażi tħalli.

— D. —

No Zewwaines. Schihdeete Matle Pinsker, kā bija wahja pīħiħa un sħeħi wissħi pāsħħawibas deen' no deenās; fħix ur tħid dīħiħiż il-żilvekk baxx-ħadu; daudsi jau pat miruħi kā fħi feħrgu. Il-żi ta-pāsħha żebħla ari dālħi labs noddom iħiħiha; kā p. p. jaunħajha meitħabha bija, kā jaun arweenu, jaħrafha mħażibha tuħlit pēz Leħdeena-fweħħek, — bet baku deħl, mħażibha laiks tħalli fosażiħihs pēz Wafaras-fweħħek. Tagħid nu zeen. Zewwaines mahitajam bija jaħolek mħażibha laiks us ruđeni, — tomeħr us-nenofażi tħalli.

— D. —

No Zewwaines. Schihdeete Matle Pinsker, kā bija wahja pīħiħa un sħeħi wissħi pāsħħawibas deen' no deenās; fħix ur tħid dīħiħiż il-żilvekk baxx-ħadu; daudsi jau pat miruħi kā fħi feħrgu. Il-żi ta-pāsħha żebħla ari dālħi labs noddom iħiħiha; kā p. p. jaunħajha meitħabha bija, kā jaun arweenu, jaħrafha mħażibha tuħlit pēz Leħdeena-fweħħek, — bet baku deħl, mħażibha laiks tħalli fosażiħihs pēz Wafaras-fweħħek. Tagħid nu zeen. Zewwaines mahitajam bija jaħolek mħażibha laiks us ruđeni, — tomeħr us-nenofażi tħalli.

— D. —

No Zewwaines. Schihdeete Matle Pinsker, kā bija wahja pīħiħa un sħeħi wissħi pāsħħawibas deen' no deenās; fħix ur tħid dīħiħiż il-żilvekk baxx-ħadu; daudsi jau pat miruħi kā fħi feħrgu. Il-żi ta-pāsħha żebħla ari dālħi labs noddom iħiħiha; kā p. p. jaunħajha meitħabha bija, kā jaun arweenu, jaħrafha mħażibha tuħlit pēz Leħdeena-fweħħek, — bet baku deħl, mħażibha laiks tħalli fosażiħihs pēz Wafaras-fweħħek. Tagħid nu zeen. Zewwaines mahitajam bija jaħolek mħażibha laiks us ruđeni, — tomeħr us-nenofażi tħalli.

— D. —

No Zewwaines. Schihdeete Matle Pinsker, kā bija wahja pīħiħa un sħeħi wissħi pāsħħawibas deen' no deenās; fħix ur tħid dīħiħiż il-żilvekk baxx-ħadu; daudsi jau pat miruħi kā fħi feħrgu. Il-żi ta-pāsħha żebħla ari dālħi labs noddom iħiħiha; kā p. p. jaunħajha meitħabha bija, kā jaun arweenu, jaħrafha mħażibha tuħlit pēz Leħdeena-fweħħek, — bet baku deħl, mħażibha laiks tħalli fosażiħihs pēz Wafaras-fweħħek. Tagħid nu zeen. Zewwaines mahitajam bija jaħolek mħażibha laiks us ruđeni, — tomeħr us-nenofażi tħalli.

— D. —

No Zewwaines. Schihdeete Matle Pinsker, kā bija wahja pīħiħa un sħeħi wissħi pāsħħawibas deen' no deenās; fħix ur tħid dīħiħiż il-żilvekk baxx-ħadu; daudsi jau pat miruħi kā f

Basniza un skola.

Bahr skolahm Jaun-Peebalgas draudse.

Jaun-Beebalgaš draudses-škola lihds ar mahzitaja muischu 1631. gadā tika dibinata. Skolas feme bija $\frac{1}{8}$ arsla leela, un školotajs preeksch winas apstrahdaſchanas kātru nedēļ no draudses da- buja weenu darbineku ar firgu (firſeneuku); bes ta winasch wehl da- buja tā ūzamahs ūezinu nodoschanas labibā un zitas ūhkas atlihdi- naſchanas. Lihds 17. gadu ūmēra beigahm bija tas eeradums, ka winasch par iſkātru behrnu, ko tas laſiſchanā bija eemahzījs, no behrna tehwa $\frac{1}{4}$ daļas mužas alus dabuja. Kara laikos škola tika node- dīnata, un tikai 1725. gadā atkal uſbuhweta. No 1740. gada ta 8 gadus bes jumta bija ūtahwejuſi, tā ka tāni tikai „notes brihſchōs“ wareja dſhwot. Tam masam behrnu ūkaitam, kas ūkolā bija ūuh- tam, bija trihs ūeemas no Mahrtineem lihds Ūeeldeenahm ūkolā ja-eet, un agraki netika atlaiſts, pirms tas ūkeliſmuſ mahzibas bija eemah- zījees. 1768. gadā behrnu ūkaitis jau lihds 61 behrnam bija ūne- dīs. — 2. Dezemberi 1834. gadā wezais ūkola ūkolas nams nodega, un wina weetā jauns akmeni nams tika uſtaſihts. Kad ari ūhi ehka zaurt ugūns-grehku bija iſpoſita, tad uſtaſiha diwtahschigu muhre ūkolas namu, kas wehl tagad ūtahw, un kura diwi ūreetni ūkolotaji ūzīhtigi un ne-apnikdami zauru gadu ūawu darbu ūrahda pee ūah- deem 60 behrneem. ūkolahm iħsta ūtihſchanas un attihſtibas ūaule mahzibas ūleħza, kad Jaun-Beebalgaš draudsei R. L. Raehlbrandta prahwesta tehws par mahzitaju palika, un wezais P. Ulpe tehws (dſimis Rauneneets) par ūkolotaju bija, kura iħdifiſuſchahs meeſas pa- gahjuſchā gada 21. Augustā uſ pehdigo duſas weetu pawadijahm. Ŝhee abi minetee wihti weenā garā un prahṭā ar ūelu un bagatigu ūweh- tibu pee ūchihs draudses jaunahm behrnu dweħfelehm ir ūrahdajuſchi, un ilgi winu ūdarboschanahs pee Jaun-Beebalgaš draudses paliks peeminā. Ne ilgi preeksch ūwas mirſchanas ūrmais Ulpe tehws to preeku ūeediſhwoja, ka weens no wina dehleem no otrsas laulibas, J. Ulpe, kas jau ilgaku laiku tehwa weetu bija iſpildijis, no konwenta weenbalſigi par Jaun-Beebalgaš draudses-ūkolotaju tika eweħlehts un apſtipriahs. J. Ulpe ir weens no Valkas drau- dses-ūkolotaju ūminara audsekeem, un winam par palihga ūko- lotaju ir Breedit ūgs, no Baltijas ūminara audsekeem. Wehl tikai par palihgu efot, J. Ulpe ūga uſtizetā ūdarba laukā jau daschs labs un ūreetns auglis ir iħaudfis, — bet waj Breedit ūgs, it ū- wiſchek ūkreewu walodā, pee behrneem to peerahdihs, wehl naw ūinams, jo tas tif no pagahjuſchā ūudenka ūħe ir atnahzis; tomehr wiſs labs ir ūerams, jo wegs ūakams wahrods ūka: labs nahk ar gaidiſchanu, ūlits ar ūlidifchanu. — Tſħett'balſiga dſeedaſchanas, kura jau wairak gadu gandrihs pawisam bija apkluſuſi, ūahkuſi atkal no jauna atdiſh- wotees, jo ne ūen no wairak jaunekleem dſeedaſchanas ūeedriba ir di- binata, ūkrai ir par preekschneuku draudses mahzitajs un prahwests G. Raehlbrandta ūgs, par dirigentu draudses-ūkolotajs J. Ulpe ūgs, par ūafeeri palihga ūkolotajs R. Breedit ūgs, un par ralstu waditaju J. Bifchera ūgs. Mana un ūitu ūlabweħlektaju ūtħaż-ja weħleſchanahs ir ūħe: iai ne ūen ūħe dſeedaſchanas ūeedriba ūsplaukt, ūalo un pa- ūtahw, bet ka ari J. Ulpe ūgs, ūawu uſtizetā ūdarba laukā ūrahdadams, pee ūaweeem preekschneekem, draudses ūlozekeem, wezakeem un behr-

Semkopiba un saimneeziba.

S i n a .

İş Wez-Sahtem. Scheijenes lihdışchinigais finibu şkolotajs, Treu'a lgs, kuru turpmak semkopibas şkolas zeen. Kuratorijsa nodo-majuſi par direktoru preefch Wez-Sahtu semkopibas şkolas peenemt, ka pahrt to drusku agrak jau bija finots, tagad, Aprika mehnesi, aiszetojis us ahrsemehm, turenies teizamahs semkopibas şkolas un winu eeraſhas un buhſchanas apluhkot, un ta ſewim tur derigas un eewe-hrojamas finibas preefch nahkotnes eeguht un kraht, lai ar tahn da-ſchadahm fchi laika buhſchanahm nebuhtu pawifam fweschs, to deewsgan gruhto semkopibas şkolas wadiſchanas amatu usnemot. Treu'a lgs ir džimis Latveetis, un ari ihſts tauteteit is un paidegogs, kas derigis fchim fwatrigam amatam, — jo wina zenſiba un dedſiba us semkopibu bija manama, finibu şkolotaju amatu kopjot. Kad winsch jau deewsgan puhlejees pee semkopibas weizinashanas, finibu şkolo-taja amatu kopdamis, tad gan zerams, ka neba ar masaku ruhpibu wiſch darboſees un puhlejees fchai fina, semkopibas şkolas direktora amatu usnemot un winas wadiſchanu pahrwaldot. Behlu us tam kreetnu ſekmi aiszeloṭajam, ahrsemes semkopibas şkolas un winu eraſhas apluhkojot, kas nahkoſham fwatrigam amatam ir nepeezeesfham waijadſigs. — Finibu şkolotajs bija jameklē tagad nu zits. To ari drihs dabuja. Tagadejais finibu şkolotajs, kas wina weetu iſpilda, jau ir ſtabjeeſ amata un ſtrahdā ſawā uſtigetā darba laukā. Behz gada laita Treu'a lgs zerot buht atpakaſ, un tad fchini amata un darbā ſtahees, ko paſtar pam wehl tagadejais direktors, G. Sintenis'a lgs, iſpildiſhot. Berams, kad tas ta ari iſpildifees un no-tiks. — Lihdışchinigais direktors, G. Sintenis'a lgs, kas jau wai-rak gadu ſho fwatigo amatu kreetni kopis, nespehzibas un wezuma-deht, grib ſho weetu pa nahkoſcheem Jurgeem atſtaht, un tad ſawas beidsamahs wezuma deenas meerā un klufibā pawadiht. Sirſniga pateiziba lai atſkan G. Sintenis'a lgam par wina ruhpigu şkolas wadiſchanu. Winsch ir tas pats pirmais, kas no paſchas dibina-ſchanas eefahkuma Wez-Sahtu semkopibas şkolas wadiſchanu us-nehmahs waldiht un tai amata eestahpees. A. R.

neem to zeenishanu un mihlestibu mantotu, kas firmo Ulpe tehwu lihds pat kapam pawadija.

Lä tad nu Jaun-Peebalgas draudjē pawījam ir weena draudjēs
skābz un 8 pazarītā skābz nes Ezerību strādē krentu un vīriktīgi

ribia un S. pagajia fibias, peci tuteahm itahoa treemt un isgihiti
skolotaji ar hawem palihgeem. Attihstibas un isglihtibas sinā Jaun-
Beebalgas draudse zitahm draudsehm Widsemē nemas nestahw pakal,
un par to wisu japatelzahs, es wehl reis ūku, firmajam prahwesta
tehwam R. L. Kaehlbrandtam, un wina dehslam, tagadejam drau-
dses mahzitajam un prahwestam E. Kaehlbrandta kgam. Kopigā fa-
dīhwes sinā skolotaji naw teizami, jo ikkats dīhwō par fewi un

Kad kahdās lauzeneeku mahjās eet eelshā, tad ir labi ween ja-apfakatahs, kur domā kahjas spert, jo naw nekahds brihnum, fatur dauds reis par leelako nepatikshamu gadahs, ka itin negriboscham ja-isbradā kahdi netihrumi. Deemschehl, leelakā dala wehl no lauf-faimneekem, kas mahju tihribas finā tilk schlerpigi uswedahs, ka tihri jau reebjahs pahr to runaht. Ehku aplahrtmes un fehrtmali tà no-kehfiti, ka to eraugot jadomā, ka ne spodree Latweeschi, bet gan warbuht Schihdi jeb Schmodi teitan mahjo.

Lihri jabrihnahs, ka wehl schinis gaifchös laikös mihtahs Deewa semites eemihtneeki un lauzeneeku nama tehwi ta uswedahs, nemas ne-eewehrodami, ka tee weenkahrt paſchi few, un ari ziteem leelu nepatifikhanu dara. Jo zil gan naw reebigas wiſas malas tur, kur netihrumi neteek peekopti! Zil nejauki tur naw ja=osch netihrumu ſmaka, — wehl wiſwairak karſta waſaras laikä! Tamdehł ari naw ko brihnitees, ka daschäs weetäs wehlak iſzelahs nepatifikamı bailigas ſlimibas, kas wehlak daschas dſihwibas par upuri prasa. — Bet wehl otral leeta ir, ko faiyneekli pee tahdas nebuhschanas nemas ne-eewehro. — Zilweks, kā jau kattram ſinams, to treknako baribu par wiſeem dſihwneekeem ehd; tamdehł ari wina netihrumi ir dauds reis par zitu netihrumeem jo treknaki. Ar wiſu labakeem lopu mehfleem ne-eefpehjam ne puſi no taħs raſhas iſdabuht, kas ar zilweku iſlahnijumeem mehſlotā ſemē iſnahk. — Te, par provi peewe-dichu kahdus pahri peemehrūs no iſgahjuſchā gada. F. kgam Jel-gawā bija ſtahdihs $\frac{1}{2}$ puhrä kartufelu ar zilweku iſlahnijumeem mehſlotā ſemē; par Jahneem tas fahka jaunoš kartufelus ehst. F. kga ſamilija fastahweja is 3 chdejeem; wini ehda 2 reiſas gandrihs ik deenas no ſcheem kartufeleem, un wehl bes tam F. kgs allach par mehrinam ſhim un tam pahrdewis. Tad wehl pee tahda tehrina tas Oktobera mehneſi nonehmis no ta paſcha ſtahdijuma 10 pilnigus puhrus kartufelu. — Wehl otrs tahds pat peerahdijums. M. muiſchas rentneels apſehja 1 garnizu meeschu ateijamo weetu mehſlajā, un iſkuhla no teem 26 garnizas; ſeme bija prasta ſmilts. No lopu mehſlajā turpreti tič knapi iſbira 6 graudi no grauda. — Nu, waj redſeet to ſtarpiſu — ſtarpi ſilweku un lopu mehfleem?

Kad wiſu tilk ta apdomigaki apſkatahs, tad tihri pahr ſcho ſemkopju kuhtribu ſchini leetā waj japaſmeijahs, apdomajot, ka, ja ſhee netiſhrumi tilk buhtu kapeikas waj graſchi, — ak, zilf tad kats ſtos manigi uſlaſitu; bet kad nu tee tilk ir nejaukumi, tad pat daschs man-tas kahrigais toſ nepawifam, jeb warbuht tilk greifi uſluhko. Bet tomehr, iſhſtei nemot, ſemkopibā tee ir ne ween graſchi un kapeikas, bet, pateeſhu ſakot, rubuti, kas wehl ne-iſkopiā buhſchanā kuhtrō ſemkopi nekaunigi daschu reis apmehda.

(Turpia f. beigum.)

Grihdas sirgu stallos un stelingos.

Kahdā Wahzu semkopibas laikrakstā dod kahds wezs un prah-tigs semkopis to padomu, lai sirgu stālōs un stelingōs neleekot ne-kahdu grīħdu. Winsħi stāħsta tā: „Iau wairak nefà 20 gadu efmu ispleħfis no fawwem sirgu stalleem un stelingeem wiċċas grīħdas un a-

Deew̄s par wifeem. Tikai konferenzēs tee kōpā fa-eetahs. Pee la ta waina meklejama, par to lai ikkatr̄s no wineem pats fewi jautā. Tāpat tas naw teizams, ka daschs no wineem ne ween ar fawu skolotaja amatu nodarbojahs, bet wehl laizigās leetās eejauzahs, kas wina amatam nemaš nepeekriht, kā to leezina ne ūen atpakaš išdaritā pagasta wezakā wehlešhana, kur weens no pagasta skolotajeem ari fawu padomu dēvis, kahdu wihrū par wezako buhs zelt, waj nē. Tahdi padoma deweji tik lauschu prahthus eekarſe un fajauz!

Sei ween p'ebaldseni ari jahto kahve f'elus un f'kolotaju protzeeniht un mihlot, tas, no ta ir redsams, ka daschi wihti no weetneku pulka pee augstaahm teefahm luhg'shanu paht f'kolotaju lones pamañinashanu ir eefneegufchi, par eemeñlu likdami, ka f'kolotaji un winu palihgi neweenâ no Walkas neds zitu kahdu f'kolotaju semina-reem ne-esot mahzijufchees. Waj f'uhdsatajeem prozeem par labu is-dofees, wehl naw sinams, tapehz ka lone no pascheem weetnekeem reis nospreesta un apstiprinita, un ari paschi f'kolotaji un winu pa-lihgi no draudses mahzitaja un aprinka f'kolas waldes fawâ amata par derigeem ir atrasti. — Peebaldseni! luhdsami eeraksteet jo d'siti fawâs f'irdis f'chos wahrdus: „Redsi, to strahdneku, juhsu tihruma p'lahweju alga, ko juhs atrahwuñchi, brehz, un to p'lahweju brehkf'shana ir nahkuñi preeksch ta Kunga Zebaot auf ihm (Jehl. 5, 4)!” R. U.

Jaunā koratu grahmata no R. Postela.

Preeksch ne ilga laika ir klijā nahkuši jauna koralu grahmata no Telgawas Wahzu bašnizas ehrgelneeka It. Postela kga, kura jau dauds ehrgelneekeem rokās. Grahmatu zauri flatidamees atradu, ka darbs, wišpahrigi nemot, ir Postela kgam it labi iſdeweess, lai gan ari naw bes wainahm, kuras ſcheit newaru usrahdiht, jo ruhme par maſu, un tahs paſchu koralu grahmata tamdeht nepadarihs nei labaku, neds ari fliftaku. Harmonijas ir rīktigi baſnizai peeklahjigis iſwehletas, lai gan brihscham druzin zeetas, bet turklaht ne wiſai ſpehzigas. Ehrgelneekeem Postela kga grahmata buhs it labi deriga, lai gan bes Punſchela tee newarehs iſtikt, jo diwi korati pehz Postela kga Latweefchu baſnizās naw bruhkejami. Tee ir: Deewē Kungs ir muhſu ſtipra pils" un „Ak ſchlikhstaſ Deewa jehrinfch. Ari „Jeruſaleme, augsta pilſehta" ir druzin ſawadi, — bet tomehr leetajama. Loti flavejams ir no Postela kga, ka wiſch dſeeſmai „Deewē Kungs tew flavejam" pilnigu tekstu ir lizis apalkchā. Katrs ehrgelneeks, kas ſcho dſeeſmu pehz Punſchela buhs ſpehlejis, newarehs Postela kgam par ſchahdu iſſtrahdaſchanu deewēgan pateiktees. Beidsot galā atrodahs modulazijas un liturgija. Modulazijas buhs dauds knapeem ehrgelneekeem loti derigas. (Bet zeram, ka uſ preeklju knapus ehrgelneekus labās weetās ne-eewehelehs). Pirmais liturgijas gabalinfch naw muſikaligi iſdeweess. Tur fahlaht tas (Tā ka eefahlkumā bijis) ar c-dur, bet beidsahs eelsch g-dur, un nu nahk Amen eelsch c-dur. Tas naw rīktigi. Grahmatas papihris un druka loti flavejami; janoschehlo, ka tikai truhkſt latram korali Latweefchu usrafsta. Daudseem tas nebuhs pa prahtam. O. Schepsky.

zai wegi no gileem tungeem mums pahreseedumi pahre zho gra-
matu pefsuhhti, kuras wifus newaram usnemi. Wifis zeen. Postieka kga
darbu usflawé; daschi til peemin, ka foraki pa dalai naw weegli speh-
lejami, un tamdehk tilai weilleem ehrgelnecsem pa rokai. Red.

meau brueus. Biſi mani ſirai ſtabim uſ 2 vechdu quatuſ ſabebritu

meau drugis. Dži mani ſirgi ſahid u ſehou augstu ſabediu ſauſu fmilti, ko katra pawafaſarā uſ pławahm un ganibahm iſkaiſu, kur tad branga ſahle aug. Čapat daru ſawōs aitu ſtaſkōs. Grib- das weetā fmiltis ir ſirgeem un ſirgu turetajeem par leelu labumu:

- 1) Sirgeem ſtahwot uſ miſkſtu un wehſu weetu, winu dſihſlaſ ſauli labaki uſturahs, un nagi nepaleek ſauſu un zecti.
- 2) Nogulis ſirgs uſzeldamees nenobruhzé kahju ktoni, ziſkas un miſkſtumus, ſà tas daudi reif vee mezeem ſiwi hrubketeem ſirgeem

3) Staffa gaifz war arweenu tihraku un labaku ustureht, jo ar mihsaleem pefuhkuschahs smiltis tik waijaga ifschlikeht un fischas, faufas eekaisht, ko katru nedel' weenreis war isdariht.

4) Tāhda ūmīlts grihda peetaupa pakawus, it ihpaſchi seemā, kur garās naktis 14—16 stundas ūrīgi tāhw stalli, un dauds reiſ turklaht wehl aſi apkalti.

5) Gemanto it labu teesu it teizamu un lehtu pñowag mehstu.

6) Mistaupa grihdas likschhanu waj brugeschanu. Tas puhliash, fmiltis peewedot, bagatigi atmalsajahs, jo schè neweens wirzas vi-leens nepasuhd. Wairak nela naw waijadfigs, ka daschu reis pahr-raknaht un iskaifht ar frischahm, faufahm fmiltihm. Seemâ, kur wiswairak firgi stahw stalli, katram semkopim buhs ari til dauds laika, to isdariht. Nelabums pee fmilts grihdahm buhtu schis, ka tahdi firgi, kas labprahf kahrpahs, brihwê stahwedami, iskahrpia leelas bedres. Bet schè diwi lihdselli: 1) Tahdus firgus iskaifa ar beesu kahrtu falmu, — tad winus atradinahs no kahrpischanahs. 2) Tah-deem firgeem, kas kahrpahs, dod papilnam darba. Peekufis waj nostrahdahts firgs nekahrpisees; to til tahds dara, kas, ilgi brihwê stahwedams, no gara laika apnizis." — Tà raksta kahds prahtings semkopis Wahzijâ. Wifadâ wihsé ari pee mums tas buhtu ijsme-ginajams.

Kà s̄irgi no dundureem un muschahm issargajami.

Beram, ka schis padoms tagad, kur karstahs deenas tuwojahs, semkopjeem buhs jo mihsch. Ka lehts un derigs lihdsellis, srgus no dundureem un mußchahm issfargaht, ir kadiku etta, kas dabonama ikkaträ materialu pahdotawâ. Siwju trahnu ari warot bruhkeht, kas tåpat lehti pehrkams. Ar lupatinu ja-eerihwè srgam spalwa. Tahdâ wihsé lopinsch buhs aissfargahts no kustoneem.

Lihdseklis pret fufaineem.

Blaftis pagalam isnihkst, ja seenas, gultas un taks weetas, kur winas peemahjo, eesmehrè ar wahrofchu aluna kaufejumu. Ja istabas seenas un greestus baltina ar kalleem, tad itin labi, kad peejauz blaht drusku aluna. Takhdas ruhmës, kas baltinatas ar scho maijsumu, mußhas ne-usturahs. Aluna leetaschana ne buht neflahdè weselibai. — Kà labs lihdsekkis pret mußchahm un ziteem kulaineem ari ja-eeflawè Perseeschu kulkainu pulwera tincturs jeb schledrums, sajauks ar stipru brandwihnu.